

Instructie & antwoorden bij het dossier Amanda de Lieve

U kunt op verschillende manieren de les insteken.

1. Over het dossier praten.
2. De opdrachten maken; in één les of verdeeld over een aantal lessen.

Achtergrondinformatie

Amanda is 18 jaar en woont anti kraak. Ze let op haar uitgaven, maar heeft een groot zwak voor dieren(leed). Ze verzamelt bijna letterlijk zielige dieren om zich heen. Echter huisdieren gaan ook met (soms hoge) kosten gepaard. Amanda's inkomen is te laag om al deze kosten goed te kunnen dragen.

Ze heeft een studie afgerond waar geen (vast) werk in is te vinden en werkt nu bij een call center. Daarnaast teelt ze wat eigen groenten en probeert op slimme manieren aan (goedkope) spullen te komen.

Amanda samengevat:

- Ze is niet weerbaar wanneer het op dierenleed aankomt. Hierdoor kan ze impulsief reageren. Ze denkt dan enkel op korte termijn (tunnelvisie); ik moet dit beest redden.
- Ze heeft een sterke levensovertuiging; consuminderen, biologisch verantwoord eten en dierenrechten.
- Ze ziet in dat ze financiële problemen heeft, maar heeft nog niet een permanente oplossing gevonden.
- Ze verdient te weinig om voor al haar dieren te kunnen zorgen. Amanda is in overlevingsmodus en leeft van dag tot dag.

In de dossiers spelen vaak allerlei zaken door elkaar. Schuldenproblematiek kan een (onderdeel van de) reden zijn voor het stuk lopen van een relatie, moeilijke woonsituatie en problemen op het werk. Financiële problemen kunnen ook tot hele moeilijke beslissingen leiden als afstand moeten doen van huisdieren.

We weten uit onderzoek dat hoe eerder er hulp wordt gezocht voor problemen bij professionals hoe beter er veelal geholpen kan worden.

Meer info online

- Per levensfase of per onderwerp meer informatie over financiële zaken.
<http://www.wijzeringeldzaken.nl/>
- Tips & trucs voor jongeren (12-25 jaar) over omgaan met geld.
<http://www.edgje.nl/>
- Hulp bij schulden en wettelijke regelingen van de overheid.
<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/schulden>
- In 5 stappen naar een oplossing. <http://www.zelfjeschuldenregelen.nl>
- Onderzoek van het lectoraat Schulden en Incasso van de HU over het werkveld schulden en incasso.
<http://www.onderzoek.hu.nl/Kenniscentra/Sociale-Innovatie/Schulden-en-Incasso.aspx>
- Onderzoek van het Nibud over schulden <http://www.nibud.nl/kennisdiensten/schuldpreventie/jongeren.html>

1. Over het dossier praten

- Document **dossier Amanda de Lieve** uitprinten en uitdelen in de klas.

Er zijn een aantal thema's in het dossier waar aandacht aanbesteed wordt.

- Financiën
 - Hoe denken jullie over Amanda's zwakte voor dieren in nood?
 - Voor welke dingen/personen vinden jullie het moeilijk weerstand te bieden? Waar geef je dus sowieso geld aan uit?
- Studie en werk
 - Hoe belangrijk vind je het om een opleiding te volgen waar ook werk in is te vinden?
 - Vinden jullie dat je na je studie hoe dan ook werk moet vinden dat aansluit op je opleiding of pak je elke kans op werk aan?
- Levenswijze
 - Hoe belangrijk is het hebben van genoeg geld voor jullie?

- o Stel je komt maandelijks geld tekort. Wat zouden jullie wel willen opgeven en wat absoluut niet?

2. Opdrachten

- Document [dossier Amanda de Lieve](#) uitprinten en uitdelen in de klas.
- Document [opdrachten Amanda de Lieve](#) uitprinten en uitdelen in de klas.

Er zijn 5 verschillende dossiers. Deze kunnen gelijktijdig in de klas worden ingezet; iedere groep een ander dossier. Of u kunt er voor kiezen om met de gehele klas aan hetzelfde dossier te werken. Hoe vaak de dossiers en opdrachten geprint moeten worden is afhankelijk van het aantal groepen die dit dossier gaan behandelen.

Hot tip

De opdrachten kunnen ook als huiswerk worden meegegeven of binnen zelfstudietijd worden gemaakt. De gemaakte opdrachten kunnen tot een portfolio worden samengesteld.

In het schema hieronder wordt een tijdsindicatie vermeld per opdracht (onder het kopje tijd voor de groepjes). Het is daarnaast mogelijk om de groepen afwisselend door middel van een korte pitch te laten vertellen over hun personage en hun antwoorden op een bepaalde opdracht. Het is raadzaam om hooguit één groep per opdrachtenronde zijn uitkomsten te laten presenteren.

Schematisch overzicht:

	Omschrijving	Tijd voor de groepjes	Klassikale bespreking	Groepsdiscussie
1	Wat zijn de problemen?	30 minuten	10 minuten per dossier	20 minuten
2	Budgetoverzicht	30 minuten	10 minuten per dossier	

3	Prioriteren van problemen	20 minuten	10 minuten per dossier	20 minuten
4	Oplossen van de problemen.	30 minuten	10 minuten per dossier	30 minuten

Opdracht 1 – Wat zijn de problemen van Amanda?

Voor deze vraag hebben de studenten 30 minuten voor beantwoording (incl. lezen dossier). Klassikale bespreking neemt 5 minuten per dossier in beslag. Voor de groepsdiscussie staat 20 minuten.

Het belangrijkste bij deze opdracht is dat studenten beseffen dat problemen elkaar kunnen versterken of veroorzaken. Maar ook dat financiële problemen vaak het gevolg zijn van een ander probleem of juist problemen veroorzaken. Het tekort komen van geld, hangt vaak samen met het leefpatroon, de bestedingen die worden gedaan of de keuzes die worden gemaakt.

De problemen die in het dossier zijn opgenomen zijn de volgende:

Probleem	Omschrijving
Financiën	<p>Amanda komt regelmatig geld tekort. Amanda is creatief zoekend naar oplossingen maar wordt hierin belemmerd door allerlei levensovertuigingen.</p> <p>Ze heeft een schuld bij een deurwaarder voor een boete vanwege het loslopen van haar honden in een natuurgebied. Als er geen betalingsregeling wordt getroffen dan dreigt loonbeslag.</p>
Leef- en bestedingspatroon	<p>Amanda heeft wel overzicht maar wil t.a.v. haar dieren, levensovertuigingen en goede doelen geen concessies doen. Mensen kunnen ondanks een zuinige levensstijl toch financieel in de problemen komen.</p> <p>Amanda streeft rust na in haar situatie maar verkeert door haar lage inkomen in een financiële kwetsbare positie.</p> <p>Amanda neemt met name korte termijn beslissingen. Gezien haar werk, inkomen en woon-/ leefsituatie is er weinig toekomstperspectief.</p>

Opleiding en werk	<p>Amanda's opleiding sluit niet aan bij de vraag op de arbeidsmarkt. Ze kan geen passend werk vinden en pakt elke kans op inkomen aan. Nadeel hiervan is de onrust/slechte ontslagbescherming/ arbeidsvoorwaarden en laag inkomen. Deze situatie biedt weinig toekomstperspectief.</p>
Woonsituatie	<p>Amanda woont 'anti kraak'. Ook hier geniet ze weinig rechtsbescherming. Tevens biedt dit niet de rust waar ze naar op zoek is.</p> <p>Zouden haar woonlasten gaan stijgen, dan heeft Amanda per direct een heel groot financieel probleem. Er is tevens een ruzie met een buurman vanwege de overlast die haar dieren bezorgen.</p>
Sociaal	<p>De huidige vriend zorgt ook voor de nodige onrust. Hij moedigt Amanda vooral aan om zich verder af te zetten tegen bestaande systemen in onze samenleving. Amanda is nu juist zoekende naar meer rust en stabiliteit.</p> <p>Amanda's netwerk lijkt niet zo groot.</p>
Juridisch	<p>Er dreigt loonbeslag.</p> <p>Er wordt mogelijk een klacht ingediend door de buurman vanwege overlast van haar honden. Onduidelijk is of dit al is gebeurd en bij wie. Wel zal Amanda ook gezien haar financiële situatie een andere oplossing moeten zien te vinden voor haar dieren.</p> <p>Het arbeidscontract van het call center rammelt juridisch aan alle kanten.</p>

Hot tip

Leg tijdens de discussie de nadruk op hoe problemen worden ervaren. Wat zien de studenten als een echt probleem en wat niet? Laat ze uitleggen waarom zij het een probleem vinden.

Vraag naar wat korte termijn en lange termijn problemen zijn en laat ze discussiëren over wat belangrijk is en hoe deze problemen elkaar beïnvloeden.

Opdracht 2 - Budgetoverzicht

Voor deze vraag hebben de studenten 30 minuten voor beantwoording.
Klassikale bespreking neemt 10 minuten per dossier in beslag.

De volgende inkomsten en uitgaven zijn bekend door Amanda's bankafschriften:

Inkomsten	Uitgaven	Gemiddeld	
Werk (maand één € 854,23 maand twee € 627,47) Gemiddeld € 740,85 Zorgtoeslag € 78,- Huurtoeslag Niet aangevraagd?	Woonlasten Huur Verzekeringen Ziektekosten Abonnement/lidmaatschap Telefoon Vervoer OV chip (maand één € 100,- maand twee € 100,-)	€ 175,- € 77,25 € 10,- € 100,-	Vaste lasten
	Huishoudelijke kosten en overig Eten & drinken (maand één € 75,10 maand twee € 64,48) Dieren (eten & gezondheid) (maand één € 326,43 maand twee € 287,03) Donaties goed doel (maand één € 55,- maand twee € 55,-) Los pinnen (maand één € 20,- maand twee € 50,-)	€ 69,79 € 306,73 € 55,- € 35,-	Variabele lasten
Totaal	In: € 818,85 Uit: € 828,77 Per maand € 9,92 tekort		

Het patroon is dat Amanda heel veel kosten heeft voor haar dieren en haar vaste maandelijkse donaties aan goede doelen. Deze uitgaven staan niet in verhouding met haar inkomsten en totaal budget.

Amanda heeft wel hele lage woonlasten. Er ontstaat dus direct grotere financiële problemen zodra deze lasten stijgen!

Hot Tip

Bespreek met de klas wat zij vinden van de inkomsten en uitgaven. Is het veel, of weinig? Vinden ze het normaal? Bespreek ook welke inkomsten en uitgaven ze missen en waarom het belangrijk is om hier rekening mee te houden.

Vraag of studenten zelf wel eens zo een overzicht hebben gemaakt. Zouden ze het budgetoverzicht voor hun eigen situatie kunnen invullen?

Opdracht 3 – Prioriteren van de problemen

Voor deze vraag hebben de studenten 20 minuten voor beantwoording.
Klassikale bespreking neemt 10 minuten per dossier in beslag.
Voor de groepsdiscussie staat 20 minuten.

De volgorde hieronder zegt niets over wat het belangrijkste probleem zou zijn. Veel antwoorden zijn goed zolang de problemen tegelijkertijd of volgordelijk kunnen worden aangepakt en de eventuele oplossing voor het ene probleem niet de oplossing voor een ander probleem in de weg staat.

De problemen van Amanda die gesignaleerd kunnen worden zijn de volgende:

Financiën

- Amanda komt regelmatig geld tekort.
- Er zijn wel oplossingen maar dan zal Amanda moeilijke beslissingen moeten maken.
- De deurwaarder is langs geweest voor een boete. Er dreigt loonbeslag.

Leef- en bestedingspatroon

- Te laag inkomen.
- Te hoge uitgaven. Niet voor luxe maar wel voor haar dieren.
- Amanda werkt niet aan een betere toekomst voor zich zelf. Hiervoor zal ze stappen moeten maken binnen haar werk, uitgaven en leefsituatie.

Opleiding en werk

- Amanda's opleiding sluit niet aan bij de vraag op de arbeidsmarkt.
- Werk dat ze vindt kent een slechte ontslagbescherming/ arbeidsvoorwaarden en laag inkomen.

Woonsituatie

- Amanda woont 'anti kraak'. Ook hier geniet ze weinig rechtsbescherming. Zouden haar woonlasten gaan stijgen, dan heeft Amanda per direct een heel groot financieel probleem.
- Ruzie met een buurman vanwege de overlast.

Sociaal

- Vriend moedigt Amanda vooral aan om zich verder af te zetten tegen bestaande systemen in onze samenleving.
- Haar netwerk lijkt verder niet zo groot.

Juridisch

- Er dreigt loonbeslag.
- Er wordt mogelijk een klacht ingediend door de buurman vanwege.
- Het arbeidscontract van het call center rammelt juridisch aan alle kanten.

Hot tip

Hier gaat het erom dat de studenten niet uitvoerig gaan praten over hoe ze het probleem gaan aanpakken (dat is de volgende vraag). Het gaat er vooral om dat studenten uitleggen waarom ze dit de top 3 aan problemen vinden. Wat zouden ze zelf als het meest vervelend of het meest ernstig ervaren?

Ook hier speelt weer of ze kijken naar de korte of lange termijn problemen.

Opdracht 4 – Oplossen van de problemen van Amanda

Voor deze vraag hebben de studenten 30 minuten voor beantwoording.
Klassikale bespreking neemt 10 minuten per dossier in beslag.
Voor de groepsdiscussie staat 30 minuten.

In deze opdracht gaat het erom dat de studenten nadenken over wie hen kan helpen bij het probleem. De studenten hoeven het probleem zelf niet op te lossen, maar mogen wel nadenken hoe ze dat zouden doen en met behulp van wie.

Het doel is om inzicht te krijgen in de lokale sociale kaart en te beseffen dat er meerdere instanties zijn die je kunnen helpen, met zeer uiteenlopende problemen. Het helpt als er bijvoorbeeld foldermateriaal van instanties aanwezig is, of studenten via hun smartphone kunnen zoeken of mogen bellen naar verschillende instanties. Zeker het daadwerkelijk contact zoeken met instanties bleek van grote meerwaarde voor de impact van deze lesmethode.

Probleem	Mogelijke oplossing(en)	Organisatie die hierbij zou kunnen helpen	Hoe?
Geld probleem	Betalingsregeling regelen voor deurwaarder schuld. Adviezen inwinnen over mogelijke bezuinigingsmaatregelen. Hulp inschakelen voor de hele moeilijk te maken beslissingen zoals t.a.v. de dieren.	Gemeentelijke kredietbank / schuldhulpverlening Maatschappelijk werk Sociaal raadslieden / juridische loket	Er kan op diverse manieren contact gezocht worden met de organisaties.
Leef- en besteding patroon	Inzicht in kosten en uitgaven. Werken aan een stabielere woon/leefsituatie en inkomen.	Gemeentelijke kredietbank / schuldhulpverlening Maatschappelijk werk Sociale kring	Langs gaan Intake Website Telefoon E-mail Chat Facebook Etc.
Opleiding/ werk	Blijven zoeken naar en solliciteren op een beter betalende baan Eventueel vervolg opleiding volgen zodat arbeidskansen verbeteren	UWV – Werkplein, uitzendbureaus	
Woonsituatie	Betere woonsituatie mogelijk?	AD HOC, woningbouw vereniging	
Sociaal	Hulp om verder uit te vinden wat ze wil in het leven. Alleen actievoeren binnen de grenzen van de wet. Misschien andere vrienden zoeken zodat haar netwerk groter wordt.	Maatschappelijk werk Jip Sociale kring	
Juridisch	Loonbeslag voorkomen door een regeling te treffen. Praten met de buurman om te kijken of de overlast kan worden beperkt. Zoeken naar werk met betere arbeidsvoorwaarden.	Sociaal raadslieden / juridische loket	

Hot tip

Het doel van de oefening is studenten een hulpvraag te laten formuleren. Wat gaat nu niet goed? Wat zou hieraan gedaan kunnen worden? En welke instanties zouden hierbij behulpzaam kunnen zijn? Zo ervaren de studenten dat er hulp mogelijk is en hoe deze hulp aan te vragen.

Laat studenten hierbij eigen ervaringen uitwisselen.

Waarvoor hebben ze hulp gezocht? Waren de instanties makkelijk te vinden? Hoe weten ze dat ze bij deze instanties terecht kunnen? Hoe is de instantie bereikbaar? Hebben ze het geprobeerd? Wat kregen ze te horen? Hoe ging dat (zouden ze gewoon binnen kunnen lopen of moesten ze zich aanmelden, moeten ze voorbereid op gesprek komen en wat moesten ze meenemen, etc.)? Heeft de inzet van de instantie geholpen? Hebben ze tips?